

- בפרשת ואתחנן "רק השמר לך ושמור נפשך מאוד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך...והודעתם לבניך ולבני בניך יום אשר עמדת בחורב". פסוק זה הוא דין שנאמר לכל הדורות כולם. גם אנו חייבים להיזהר מלשכוח את הדברים בלאו בהשמר השמר ופן, ובעשה. והקושי הוא גדול, איך אפשר לחייב אותנו בדבר שלא ראינו- לזכור את מה שלא ראינו, ולהזהיר אותנו לא לשכוח מה שראו עיניך, היה אפשר לחייבנו להתאמץ לחשוב בדבר עד כדי שיהיה אצלנו חי, אבל לומר 'ראו עיניך' ושללא יסורו מלבבך, על מה שלא ראינו- הכיצד. איך מגיעים למצב כזה שיכולים להזהירנו על שכחת הדברים. כאן נקבעת עובדה שהדברים קבועים בלבבנו ורק מזהירים אנו שלא יסורו.
- בגמ' יומא איתא "מפני מה קולו של אדם נשמע בלילה יותר מיום, מפני גלגל חמה שמנסר ברקיע, כנגד שמנסר עצים" גלגל חמה לא הולך בחלל ריק אלא 'מנסר', בוקע לעצמו דרך, ו"האי חירגא שמיה לא שמיה", חירגא דיומא היינו קרן האור שמאירה כנגד האוויר מראה את האוויר כמלא נסורת ונסורת זו היא מגלגל חמה ולכן מתגלה בקרני האור של השמש, שמה שהיא מאירה מייצרת נסורת. והוא נקרא 'לא', "וכל דיירי ארעא כלא' חשיבי". מה שבאו לגלות לנו שזהו בחינת ה'לא' של העולם. אין כאן שום ממשות. השמש באה באותו מסלול במשך השנים ואעפ"כ צריכה היא להתגבר על המפריע. היינו שהמפריע מתחדש תמיד. נפקא לנו מזה שהתפקיד של השמש לא רק להאיר, אלא גם לבקוע דרך. 'לנסר'. ודבר זה יוצר קול בעולם.
- ת"ר אלמלא קול המונה של רומי גלגל חמה נשמע, ואלמלא גלגל חמה קול המונה של רומי נשמע. היינו שקולות אלו נמצאים בעולם, ומנטרלים אלו את אלו. וקול גלגל חמה מאזן את קול המונה של רומי, וכן להיפך, קול המונה של רומי מאזן את קול החמה.
- קול המונה של רומי כבר ידענו אותו כשאחרי החורבן הלכו ר"ע ור"ג בריחוק מאה ועשרים מיל מרומי ושמעו קול המונה של רומי, התחילו בוכים, ור"ע משחק, אמרו לו מפני מה אתה משחק, אמר להם מפני מה אתם בוכים, אמרו לו אומה זו שעובדת לע"ז וקולם נשמע, היינו שמכריזים על כוחם ומציאותם. ואנחנו בית הדום אלוקינו שרוף באש ולא נבכה. הלא הם יושבים בטח ומלאים כח עד כדי שיכולים להשמיע את קולם בחלל העולם. ואנחנו קיומינו הושפל. אמר להם ר"ע לכך אני משחק אם לעוברי רצונו כך ניתן כח להעמידנו בניסיון, עושי רצונו על אחת כמה וכמה..
- עתידה בת קול להיות מפוצצת בראשי ההרים, כי היא תקרא לכל אלה שהיו עושי רצונו. 'מפוצץ' היינו קול שהמכוון בו הוא לזעזע. קול שבא להרעיד את העולם. ור"ע שמע בקול זה דוגמא קטנה לבת קול העתידה להיות מפוצצת בין ההרים. וזה גם כבר גרם לו שמחה.
- קול המונה של רומי הולך בכל העולם כולו ומשקיט את הקול הגדול של גלגל חמה המנסר בעולם. היום עם מכשיר הכי פשוט אפשר לשמוע את קול המונה של רומי ההולך הכל העולם כולו, ואילו היה לנו מכשיר לשמוע את קול גלגל חמה היינו שומעים גם אותו, וזה משקיט את זה. (לדעת אנשי מדע זה פשוט ששיבוש קל או שינוי במהלך החמה ישבש את כל הקליטה של כל מה שהעולם עומד סביבו, והם צופים שהחמה תתגבר בקרוב על המתחרה- קול המונה של רומי, מה שיחשב כיום לחורבן העולם).
- מה שפשוט מזה שהקול נמצא כאן בעצם והוא קיים בלא הרחק מקום, כי אין הבדל מקום בקול, ולפי"ז כמו שאין לקול הבדל ב'מקום' כך מסתבר שאין לו ענין של 'זמן', ומה שדובר אתמול נמצא כאן כרגע, כי שום דבר פיזי לא הולך לאיבוד, 'חוק שימור החומר', וא"כ עקרונית קולות מעמד הר סיני נמצאים כאן בעולם ואין שום סיבה לחשוב שהם אבדו. מה שאמרו שקול המונה של רומי עומד ומנסה להתגבר על קול גלגל חמה ובכ"א הם שווים.
- מרגלית היתה תלויה בצווארו של אברהם אבינו שכל הרואה אותה מתרפא, וכיוון שמת תלאה הקב"ה לאותה המרגלית בגלגל חמה. ורבינו בחי"י מבאר שמרגלית זו היא כח הדיבור שלו, ובאמת כח הדיבור מתייחס לגרון ולא לצוואר שהוא נועד לתלות קישוט, "צווארך..." הצוואר הוא החלק החיצוני של הגרון, וא"כ קשה מדוע את אותה המרגלית מייחסים לחלק החיצוני של אותו המקום. "ויברך על צווארי בנימין ובנימין בכה על צוואריו" בכו על בתי המקדשות שיחרבו, צוואר הוא מה שמחבר את הראש לגוף, את החלק העליון- הדעת- לכוחות המעשה, וכך נראה ביהמ"ק, "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה".
- זה כוחו של אברהם שחידש את היכולת לחבר שמים לארץ ולבאר את הדבר בברירות. עד כדי שיכולים לקיים את האמור "שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה", כי הלא איך אמרו כל הרואה אותה מתרפא כשהדיבור הוא המרפא, כח השמיעה ולא כח הראיה, אלא שזה היה כח הדיבור שלו שאחרי שהוא היה מדבר והיו מבינים את דבריו היו דבריו כ"כ ברורים עד שראו את הדברים בכל חלקי הברואה.
- ועל זה אמרו בזהר ששאו מרום עיניכם ר"ת שמע, כי אחרי ששמעו היו יכולים לראות את הדבר במציאות ממש. נמצא שקול גלגל חמה הוא המשמיע את הראו מי ברא אלה, ודבר זה לא מגיע בקלות, וע"כ חייב לנסר, לבקוע לעצמו דרך, כי היא לא פתוחה בפניו, כי קול המונה של רומי מפריע, ועל זה אמרו אלמלא קול המונה של רומי בעולם- קול גלגל חמה היה נשמע. אלו הם שתי קולות המפריעים זל"ז ו'תרי קלי לא משתמע' אלא א"כ קול אחד מבין שתיים חביב שאז אם רוצה יכול לשמוע, ואין לקול השני יכולת להפריע, כך שקולות אלו עומדים ותלויים ברצון האדם אם לשמוע או לא.

- הרמב"ן מבאר ב'ואתחנן' שזכור ושמור בדיבור אחד נאמרו ולא זה במקום זה אלא זה יחד עם זה, ופשר הדברים שגילה להם משה רבינו הוא כי כולם יודעים 'זכור' והוא חידש להם כי 'שמור' נאמר עימו. כי התורה ברית עולם ערוכה בכל ושמורה והוא השומע שמור והם זכור, והמשכיל יבין מה שבארנו שם, בעשרת הדברות ביתרו, והנראה בעניי על דרך האמת בזה כי משה ידבר בזה מפי הגבורה, כמו והיה אם שמוע תשמעו אל מצוותי...**ונתתי מטר ארצכם** וכו', וכי משה הוא הנותן מטר ועשב, (לא הוקשה לו מה שכתוב בפתיחת הפרשה 'מצוותי אשר אנוכי מצווה אתכם' כי התורה היא תורת משה ושייך לחשוב כך) למדנו מכאן שבמשנה תורה משה מדבר כמפי הגבורה, אבל הדיבור....
- בפרשת משפטים יש את פרשת שומרים, המושג שומר פירושו הוא אחריות, דהיינו שהפסד הדבר הזה הוא הפסד שלי, זוהי קבלת השמירה, שאני הוא המפסיד, אנוכי אעברנו מידי תבקשנו, כך שמבחינה מסויימת השומר נהיה בעלים על הדבר במובן כלשהו. כי הוא המפסיד את הדבר בגדרי החיובים שלו.
- כל התורה כולה ניתנה ב'זכור' אבל משנה תורה ניתנה ב'שמור', כי הוא מקבל התורה ונקראת על שמו והיא שלו, כל הוא נותן לנו את התורה באופן נוסף, שהיא כ"כ מצורפת אלינו ולחיינו עד כדי שהיא מציאותינו, וההפסד בה הוא שלנו, וע"כ הדיבור של התורה נקלט אצלנו בזכור, אבל משה מצווה אותנו כאילו הדבר הוא שלו כי באמת היא שלו ולזה הוא זכה שמה שהוא מדבר אלו הם דברי התורה בעצמם, וזה הוא מסר לנו שדברי התורה יהיו מציאותינו, וזה 'שמור' של משנה תורה.
- ואני זאת בריתי אותם...רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיך לא ימושו מפייך ומפי זרעך.
- המהר"ל מבאר שמשנה תורה הוא שורש תורה שבעל פה בתורה שבכתב, והדברים מובנים דבברינו, כיוון שזה ענין משנה תורה שלא רק נקלט בדעתנו דברי הבורא, אלא גם מה שאנו נדבר – אם נתייחס לתורה כמציאותינו יחשב כתורה.
- זכור הוא גילוי מקור הדברים, והוא למעלה, ושמור הוא מה שאנו נכנסים תחת הבעלים, וזה שלנו באחריותנו, וע"כ אלו דברי תורתנו. זה מה שנתגלה במשנה תורה- שורש תורה שבע"פ.
- זהו החיבור בין אומר ונותן התורה למקבליה, שזכור ושמור בדיבור אחד נאמרו, וזוהי הברית המוזכרת בפסוק 'ואני זאת בריתי... דברי אשר שמתי בפיך', שדיבורינו הוא בעצם דברי הבורא ששם בפינו, ואם נפסיד אותם- אנו המפסידים. את עצמינו.
- קללות שבמשנה תורה משה מפי עצמו אמרם.
- עכשיו יותר מובן האזהרה שלא לשכוח מה שראו עיניך, פסוק זה כתוב גם הוא בלאווים שהתחדשו במשנה תורה, כי הוא מציאות מה שנאמר 'שמור' כי הדברים נתפסו בנו והתחברו במציאותנו ואנו האחראים עליהם, **השמר** פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך, אתה הוא השומר, וזוהי מציאותך, השמר מלא לקיים את ציווי ה'שמור'. החיבור שלנו לתורה הוא דוגמת שומר. אם לא יהו עוד- אני הוא זה שהפסדתי אותם כי במשנה תורה קבלתי אותם בתורת שומר, וא"כ הם בעצם קיימים ותלויים במציאותנו ואנו תלויים במציאותם. הפסד הדבר הוא מאיתנו, כך שדברי התורה ניתנו בנו באופן שהם חקוקים בנו וצריך רק להיהר שלא לאבדם.
- כל מי שמתחבר ואפי' בחיבור קטן לקול המונה ל רומי זהו הפסד השמירה, ואם הקול החביב הוא קול גלגל חמה האומר שאו מרום עיניכם, הרי שאנו שומעים על ידה את קול התורה שהיא תורת חיים, והפסדה של תורה היא הפסד חיים, וע"כ השוכח מתחייב בנפשו.